

Надија
Реброња

ФЛАМЕНКО
УТОПИЈА

повеља

Надија Реброња
ФЛАМЕНКО УТОПИЈА

повеља

Едиција
ПОВЕЉА

Библиотека
ПОЕЗИЈА, ДАНАС
књига сто друга

Уредници
ЖИВОРАД НЕДЕЉКОВИЋ
ДЕЈАН АЛЕКСИЋ

Надија Реброња

ФЛАМЕНКО УТОПИЈА

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ”
КРАЉЕВО
2014

На корици:
Беким Меховић, *Street No.4*, 2010.

*ја не пишем песме
само слушам људе
и џрадове*

фредерик, уметник фотограф, гранади

постоје пејзажи
савршени за злочин
тамо где те град загрли
стегне међу дланове од гигантских здања
пусти да исцуриш у облине улица
где фонтане оперу твоје сећање на властито име

тамо ти злочинац дозволи
да оживиш само у трговима
плочницима
и насмејаним девојкама на њима

хишам, фармацеут, у дворишту маурске куће

у неком другом граду
који се исто зове гранада
ја се не зовем хишам
и умро сам за време франка
гледајући како стрељају лорку

ка смрти ме је повела за руку
песникиња ар-руканија
рекла ми да кључ за живот
су стихови на зиду алхамбре

у овом граду
који се исто зове гранада
ја се зовем хишам
седим у дворишту и читам
књигу стихова са зидова алхамбре
зидова се не плашим
и бацам кључ за живот
јер облик времена је круг
а ја сам увек у гранади
и није важно
како се зовем

лорена, сликарка,
на обали реке

сећам се јако добро
своје прошлости
у једној капи
у сред океана

тада сам била вода
имала сам облик свега
што у том трену загрлим

када сам упознала ватру
почела сам још чвршће
да верујем у тренутке
прошлост и будућност
су престале да куцају
или је њихов звук
постао сасвим нем

беатрис, песникиња из хипи клана перофлаута

моји су очеви
широке прерије
персијске шаре
андалузијска села
фонтане и тргови

моја су прошлост
толстојеви возови
шекспирове сестре
борхесови подруми

нек другима лица
излију у бронзи
више волим лишће
него историје

девојка која се зове итсасо,
што на баскијском значи море

кад ударам ципелама о земљу
видим чудновате ствари
оријент на матисовим сликама
лоркин гроб у трави
у зидовима
у месу на удовима
рукописе који горе
али не изгарају

нигде не налазим
смрти
ни рађања
само ово *сада*
ципеле
и земљу

паоло и маркос, на тераси,
о модерној историји

један ка другом
корачали су
по дугачком зиду
два човека
можда и две жене
зид је био
сазидан
од књига
нечијих удова
лажних догађаја
на крају су се срели
пут и нису
баш најбоље
запамтили

мануел, о нечему што је видео

вечерао је.
три јаја на око и салату.
она се туширала.
потонуо је, сасвим.
гледала је како тоне
у сливник њене каде,
половећи виљушком јаје на око,
мајушан.
био је свестан њених груди над собом
негде на небу.

мигел, банкар

човек је
очистио ципеле
обукао јакну
у пролазу
пљунуо у воду
отишао на посао
није мислио
на непријатеље
те вечери је вода
и растворена пљувачка у њој
испљунула тело човека
на површину

енрико, психолог

град
комадић леда
пада на земљу
удара о камен
небески камен се топи
и слива по земаљском камену
у близини
полицајац је отргнуо жену од куће
због неплаћене
хипотеке
земља је упила воду и крв
сунце је осунчало камен
непромењен

свирачи у метроу

ми смо бели простор
уоквирен бројем нула
круг је хоризонт
круг је омча
око врата

нина, вајарка

огледам се у води
иза мене
један за другим у низу
стоје милиони људи
вода огледа само мене
ми нисмо видљиви

кроз воду
ка мени
с оне стране будућности
израња моја другост
када изрони
разбиће мој одраз
делићи моје слике
у капима
сливаће се по њој

умириће се вода
огледаћемо
неку нову слику

шта је карим говорио ирис

дакле, тако то иде.
људска је потреба, кажеш,
оно што те увеже у друге карике.

без престанка
падаш у капима смоле
по мојим збуњеним лицима од коре;
од тебе сијам, лажно.

налазим те често
у својим ушушканим шаловима, склупчану,
у топлом заглају с дванаест песама
луиса гарсије монтера,
губим те
у одразу на излозима
и понекад, само понекад,
чујем те у бојама.

ако будеш довољно тиха,
одсвираћу те на гитари
и настанићеш се у пукотинама
маурске андалузијске куће.

катја, на видиковцу сан николас

1.

одавде
на врховима сијера неваде
налазим
облине гитаре

2.

андалузија је љубавница фламенка
додирује је
када свирач пређе
преко жица од њене косе
она задрхти од страсти
од ритма
ципела

3.

моја андалузија се угнездила
на врху стоспратне зграде
покривамо се медитераном
и наслањамо на алпухару
за доручак једемо мандарине и авокадо
у чијем хладу
ничемо
кажу да на другим спратовима
живе неки други људи
о томе нико никад
није пуно размишљао

4.

у гитари пловимо
као у барци
кад цео свет поплаве
запослења
и шефови

5.

четири зида те гуше
ако на њих закуцаш
могу и да свирају

клара оскарѹ, пијанисти

ходаш светом
као по диркама клавира
некад свираш *forte*
а некад *adagio*

не можеш стићи
до краја клавијатуре
јер заправо су дирке
у твојим ципелама

солотон о фатими, коју је срео у реалеху

твоје море је нешто сасвим друго
друго су капи
које ујутру очистиш дланом
са ограде терасе

сушиш јастучнице на стубовима алхамбре
останеш нема
па као ситну љубазност
поклањаш свима севиљу и кордобу
дишеш као земља
певаш као њена тамнопута кожа

остајеш
ван овог дана

есма, оскарѹ, пријатељу

синоћ сам пронашла
географску мапу на твом лицу
покушавала сам да схватим
да ли сам рођена поред твог ока
или у близини усана
мада и даље не разумем
зашто је то уопште важно

ако се насмешиш
можда се на твом лицу
деси неки земљотрес
или распад југославије
и твоје се око премести крај твог уха
можда се родим
као твоја сестра близнакиња у мотрилу
мада и даље желим
да све то може бити
сасвим, сасвим неважно

алонсо и алдонса

убили смо аутора
сада се витешки гушимо
у његовој крви

хуан и ана

ми већ знамо да смо ликови из књиге
зато нас се слова не тичу
али звукови, ријечи
овдје одзвањају
и боле

желимо да нас аутор жели
да не престане да осјећа грудобољу
само ако нас жели
ми причамо
само ако сањамо
он постоји

једног дана
престаћемо да сањамо
избрисаће нас
тишина
и престаћемо
да сањамо себе

ролан и цудит, пијани

писац је мртав.
живела списатељица!

надија, мароканка
од које сам купила кастањете

ја и моја другост
ретко се срећемо
само понекад
у тишини
заједно једемо кроасане
намргођено се гледамо
и углавном поричемо
да ова друга постоји

они који ме сретну
увек њу запазе
јер кажу већ је познају
мене углавном
и не приметете

асто, на кечуа језику

називима улица
обавијају ме
идеологије

прегршт идентитета носим
не враћам се да их скупљам
кад се низ планину
скотрљају

пролазник, у метроу

људи чују моје име
ломе га, разбијају
боје ме
једним по једним словом
читају шта сањам
шта ћу радити у сумрак
поуздано
поуздано знају
кога све мрзим
nomen est omen
човек је човеку нем

марина, о обичном дану

почетак.

загрлило нас је дрво
лиснатим хаљинама
призивали смо кишу
у крви смиривали
балканску епику
из пета читали
земљане трагове

спасили смо бегунце
жртвовали звона
вода је преплавила све

пред починак.

оскар, слушајући ехо

мртав си
кад ти прокључала крв
неће на језик

ана, у фајлу названом *Oo! гледало!*

рециклирам све текстове
и од папирних шпагета
правим траке за увијање косе

тако умотана у траке
коса ми не пада на очи
док чистим шпорет

~~чист шпорет је огледало сваке домаћице~~

» » »

огледање, самоспознаја

са блиставе рингле спознајем
да нежна кожа има највеће предиспозиције
за дубоке боре

~~пут до мушкарчевог срца
води преко стомака~~

ако ваљано протумачим
облике мрља на пећници
успећу да дознам све:
има оних које кроз пећницу
уйлове
йлове

Филип, ди-цеј

1.

данас сам срео сотону
носио је кошуљу на цветиће
слово с је сссиктало
слово ц је цццвркутало
на хладноћи

2.

не бојим се мрака
мрак је само
присуство нула
и одсуство јединица
све сам јединице заборавио
ономад у метроу

3.

слово ц је цццвркутало
из њеног цветног парфема
у метроу сам се плашио скинхеда
није ме претукао
украо ми је
новчаник

долорес, циганка

спавам
и играм се смрти
покривам се косом
на живом мртвом
на мртвом живом
спавам
и понекад лажем
о буђењу

ибн замрак, пјесник

неки су стари народи
вјеровали
да планета је пљоснати камен
на црној страни
живе сви срећни у незнању
на бијелој страни
сви они несрећни у глади

онај ко зна
увијек је гладан
вјеровали су
мудраци

кит, програмер

пријатеље своје љубим
непријатеље своје страствено пољубим
више језиком (лајавим)
мање уснама (насушним)

пријатељи моји, пријатеља нема
пријатељ је онај у другом телу
с оне стране огледала

ја и други
стојимо заувек
једни насупротив других
реч насупротив
нема значење
растављања

рука стеже другу руку
померају се
у ритму
који магијски буди
подземне воде
и мири их
с метеорима

непријатељи, нема непријатеља
сем ако га сретнеш у огледалу

човек је човеку
огледало

ирис и ана, насмејане

небо је наша тастатура
тамо на месецу је ентер

давид, службеник

сви моји ђаволи
плешу у круг
у неком граду
у ком никад нисам био
по дрвету
корену
гранама
разлиставају га
па га суше
жонглирају
с двадесет и два слова
онда им досади
па испод дрвета заспу
а ја се пробудим
и кренем на посао

ирена, када је посјетила пољску

изашла сам из аушвица
згужвала музејску карту
купила воду
сјела у аутобус
вратила се у краков
ручала
не марећи за дијету
појела дезерт
покушала да читам књигу
па је затворила
стидећи се
стидећи се
заспала

луис, о неким људима

док је спавала
он се бријао
у огледалу је ухватио
њено лице
посматрао је
посматрао
и осјетио
да му на некога личи

пронашао је облик очију диктатора
усне злочинца
браду гнусног генерала
уши чувара логора

пробудила се
и отишла да волонтира
у дому за сирочад
као и сваког дана

лејла, док сједи

ово овдје
је соба за жене
овдје ће нам послужити храну
након што ручају наши мужеви
ми и онако
не можемо бити срећне
све док су они гладни

за нашим умрлим рођацима
наши ће мушки пријатељи
жалити тамо,
са нашим мужевима
у нашу властиту
у нашу сопствену
собу за жене
никада нико
непозван
неће ући
овдје смо мирне
мирније од дусања
мирније од смрти

сониа, кариму, пријатељу

када закорачим ка теби
из мог арапског кварта
ка катедрали
прелазим
само једну улицу
капију елвире
испод ње
циганин по имену фаусто
пева ми фламенко
и чујем све
о миру бесу и сиромаштву

анхел, док корача

моја унутрашњост
је сплет ових улица
опет сам био град
јуче сам био београд
данас сам био буенос ајрес
сутра сам био избрисана тачка
на похабаној мапи
сада
откуцавам
кроз уличну буку

патрисија, фламенко плесачица

плешем
ципелама освајам земљу
на том месту
градим утопију

мој простор на ком плешем
припада целом свету
никада
не престаје да постоји
ту налазим глумце и лутке
четворострана
позоришта
брод и у њему врт
све странице несталих књига
прашину из музеја
камење и песак
сва отворена врата

плешем
звук брише
ободе планина

О ПЕСНИКИЊИ

Надија Реброња (Нови Пазар, 1982), песникиња, есејисткиња, књижевна критичарка. Докторирала је књижевност на Филозофском факултету у Новом Саду. Као стипендисткиња усавршавала се на Институту за славистику у Бечу и Филозофском факултету у Гранади. Поезија јој је објављивана у зборницима и часописима у иностранству у преводу на енглески, шпански, француски, италијански, турски, персијски, словеначки и пољски језик. Преводила је поезију са турског језика. Објавила је књигу поезије *Плес морима* (НБ „Доситеј Обрадовић”, Нови Пазар, 2008) за коју је добила награду *Аладин Лукач*; научну студију *Дервиш или човек, животи и смрти. Религијски подтексти романа Дервиш и смрт Меше Селимовића* (Службени гласник, Београд, 2010) и избор из поезије на шпанском језику *Alfa, Alef, Elif* (Alea Blanca, Granada, 2011). Ради као асистенткиња на Департману за филолошке науке Државног универзитета у Новом Пазару.

У ОВОЈ КЊИЗИ

- 7 фредерик, уметник фотограф, гранади
- 8 хишам, фармацевт, у дворишту маурске куће
- 9 лорена, сликарка, на обали реке
- 10 беатрис, песникиња из хипи клана перофлаута
- 11 девојка која се зове итсасо, што на баскијском значи море
- 12 паоло и маркос, на тераси, о модерној историји
- 13 мануел, о нечему што је видео
- 14 мигел, банкар
- 15 енрико, психолог
- 16 свирачи у метроу
- 17 нина, вајарка
- 18 шта је карим говорио ирис
- 19 катја, на видиковцу сан николас
- 21 клара, оскару, пијанисти
- 22 солмон о фатими, коју је срео у реалеху
- 23 есма, оскару, пријатељу
- 24 алонсо и алдонса
- 25 хуан и ана
- 26 ролан и џудит, пијани
- 27 надија, мароканка од које сам купила кастањете
- 28 асто, на кечуа језику
- 29 пролазник, у метроу
- 30 марина, о обичном дану
- 31 оскар, слушајући ехо
- 32 ана, у фајлу названом *Оо! гледало!*
- 33 филип, ди-џеј
- 34 долорес, циганка
- 35 ибн замрак, пјесник
- 35 кит, програмер
- 36 ирис и ана, насмејане
- 37 давид, службеник

- 38 ирена, када је посјетила пољску
39 луис, о неким људима
40 лејла, док сједи
41 сониа, кариму, пријатељу
42 анхел, док корача
43 патрисија, фламенко плесачица
- 45 *О песникињи*

Надија Реброња
ФЛАМЕНКО УТОПИЈА

Едиција

повеља

Библиотека
ПОЕЗИЈА, ДАНАС
књига сто друга

Уредници и рецензенти
ЖИВОРАД НЕДЕЉКОВИЋ
МИЛОШ ПЕТРОВИЋ

Издавач
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ”
КРАЉЕВО

За издавача
ДРАГАНА ТИПСАРЕВИЋ

Главни и одговорни уредник
ДЕЈАН АЛЕКСИЋ

Ликовни уредник
ДРАГАН ПЕШИЋ

Секретар Уредништва
ВЕРОСЛАВ СТЕФАНОВИЋ

Штампа
АДМ Графика
Краљево

Тираж
500

Краљево
2014

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1

РЕБРОЊА, Надија, 1982-

Фламенко утопија / Надија Реброња. -

Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2014
(Краљево : АДМ Графика).

- 50 стр. ; 20 см. - (Едиција Повеља.

Библиотека Поезија, данас ; књ. 101)

Тираж 500. - О песникињи: стр. 45.

ISBN 978-86-81355-58-9

COBISS.SR-ID 204655372

Надија

Надија Реброња ФЛАМЕНКО УТОПИЈА